

Kadar seže drugič po sénu, prime za konjske verige. Počasi jih izpusti na tla, ali vender so zazvenčale takó glasno, da se je vse streslo. Kralj Matjaž vzdigne glavo in globoko vzdihne. Deklica se prestraši in zbeži iz votline. Zvunaj se ozrè, pa ne vidi nikakeršne votline več; samo golo skalovje je bilo.

Komaj pride domóv, zapazi, da ima nekaj težkega v zastoru. Hitro pogleda. Namesto sená vidi samo suho zlato.

Od tega časa se votlina ni odprla nobenemu človeku več, da-si vže vsak čaka, da bi se odprla. Samó onemu se bode odprla, ki si pogostoma želi, da bi prišel vže skoraj kralj Matjaž. Če bode prišel na starega leta dan pred to skalo, še sam ne bode vedel, da je prišel tjá. (J. Freuensfeld v „Kresu“ 1884. I.)

Razpis častne nagrade

za povest, namenjeno slovenski mladini.

Razumniki vseh omikanih národov paznim očesom motrijo razvoj tistega dela književnosti svoje, kateri je v prvi vrsti namenjen mlademu narastaju, ter vestno skrbé za to, da se mladini podajajo v roke po obliki in vsebini dovršene, čistim peresom in plemenitim srcem pisane zabavne in poučne knjige. Tudi v Slovencih se je že večkrat poudarjalo, kako potrebujemo mladini svoji primerneга berila in razna učiteljska in pedagogijska društva naša so večkrat ukrepala o tem in obravnavala vprašanje, kako bi se zadelala ta praznina v književnosti slovenski.

To uvidevši je znani rodoljub češki in prijatelj mladine slovenske, blagorodni gospod Ján Lego v Pragi, po županu ljubljanskem podpisanemu odboru izročil

sedem cesarskih cekinov

v plemeniti namen, da ž njimi nagradi najboljšo povest, namenjeno slovenski mladini od dvanaajstih let dalje.

Navedeni znesek sedmih cesarskih cekinov pa je samó častna nagrada, katera se izplača pisatelju povesti; vrhu tega gospod Ján Lego poskrbi še za to, da pisatelj nagrajene povesti prejme za spis svoj še navadni pisateljski honorar.

Pisatelj nam v svoji povesti naslikaj vzornega slovenskega mladeniča, odičenega z vsemi krščanskimi in državljanskimi vrlinami; od tiste dóbe, ko začne hoditi v šolo, sprémi ga do moških let, ko stopi v praktično življenje, opiši ga živo in plastično brez moralizovanja, da bode mlada duša, videča pred seboj junaka povesti, hrepenela po njegovem vzvišenem vzgledu izpolnovati vse dolžnosti, katere narod, cerkev in država zahtevajo od poštenega moža.

Ako pisatelj takšno životopisno povest postavi v zgodovinsko zanimiv čas ter njeno dejanje opré na take domače kraje, ki se odlikujejo po prirodni lepóti svoji, bode tem večja zasluga njegova.

Povest obsezaj šest tiskovnih pól male osmerke, natisnene z navadnimi garmondskimi črkami.

Rokopisi naj se pošiljajo do konca tekočega leta načelniku podpisanega odbora, kateri tuli povesti prisodi darilo ter pisatelju njenemu izročí častni honorar.

V Ljubljani 1. aprila 1887.

Peter Grasselli,

župan Ljubljanski,
načelnik.

Prof. Janez Gnjezda,

predsednik družbe katoliških rokodelskih pomočnikov.

Prof. Fr. Levec,

urednik „Ljubljanskega Zvona“,
načelnikov namestnik.

Ivan Tomšič,

c. kr. vladniški učitelj in urednik „Vrtčev“.